

Jan Grosfeld

Od Redakcji

Chrześcijaństwo-Świat-Polityka nr 1 (2), 3-4

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Od redakcji

Oddajemy w Państwa ręce drugi numer kwartalnika *Chrześcijaństwo-Świat-Polityka*. Jak pisaliśmy we wstępie do pierwszego numeru, chcemy by pomagał on lepiej rozumieć, postrzeganą z chrześcijańskiej perspektywy, rzeczywistość społeczną i polityczną. Chrześcijańską tradycję pojmujemy przy tym w sposób dynamiczny, wciąż na nowo przybliżający orędzie Ewangelii do współczesnych warunków, z uwzględnieniem nowych problemów i pytań.

Tematem wiodącym drugiego numeru uczyniliśmy społeczeństwo obywatelskie i proces jego formowania się w Europie Środkowo-Wschodniej, przede wszystkim zaś w Polsce. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wśród krajów tego regionu polskie doświadczenie jest w tej dziedzinie najbogatsze. Mam na myśli długotrwałą i zróżnicowaną opozycję demokratyczną wobec zniewalającego człowieka i społeczeństwo systemu komunistycznego. Ważny jest bezpośredni związek kształtowania się postaw i działań opozycyjnych ukierunkowanych na budowanie załączków społeczeństwa obywatelskiego z konkretnymi wydarzeniami historycznymi. Oznacza to, że mieliśmy do czynienia nie z teoretycznymi układankami przy zielonym stoliku, ale z dialogiem między refleksją i czynami a rzeczywistością.

Profesor Edmund Wnuk-Lipiński wydobywa specyfikę sekwencji powstawania i formowania się społeczeństwa obywatelskiego w europejskich krajach komunistycznych w porównaniu z jego historią na Zachodzie. Co istotne, Autor stara się uwzględniać rozmaite czynniki, które miały wpływ na taki a nie inny sposób ukształtowania się demokracji w tych krajach. Wśród tych czynników szczególną rolę odgrywała religijność, czy może raczej wymiar religijny, a konkretnie mówiąc chrześcijaństwo, które w kulturze zachodniej miało przecież fundamentalny wpływ kulturotwórczy. Przede wszystkim w Polsce, ale też w innych krajach, budzenie świadomości, poczucia tożsamości, odwagi i wolności nie może pominąć istotnej roli Jana Pawła II, co podkreślają analitycy nie tylko o chrześcijańskim światopoglądzie. Z powyższych doświadczeń płyną rozliczne, nie do końca jeszcze widoczne i sformułowane wnioski na dziś i jutro.

W niniejszym numerze znajdą też Państwo krótkie teksty autorstwa prof. Ireny Lipowicz i o. dr Dariusza Kowalczyka SJ. Zawierają one główne spostrzeżenia i tezy, które zaprezentowali autorzy podczas panelu poświęconego tematyce pierwszego numeru (Przebaczenie i pojednanie), który połączony był z promocją inaugurującą nasz periodyk. Wydały się nam one na tyle interesujące i inspirowane, że uznaliśmy za właściwe udostępnić je szerszemu audytorium. Problemy w nich poruszone wiążą się przy tym z kwestią przejścia od komunizmu do demokracji i powstawaniem społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

Jan Grosfeld